

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Finis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

FINIS.

FINIS est bonum verum vel apparens, quod A.
propter se appetitur facit, ut aliud propter
se appetatur. Estque duplex; nempe vlti-
mus, qui propter se ipsum solum amatur: &
medius, qui propter se, vel propter aliud est
amabilis. Et vterque potest esse verus vel
falsus, bonus vel malus. Præl. 4. num. 2. 3.

Estque iterum duplex; finis cuius, in quo
est ratio boni, & finis quo, qui est illius boni
adeptio, possessio, seu vsus. & potest etiam
vterque esse vltimus vel medius, verus vel
falsus. num. 3. 4. Diuiditur etiam in finem
principalem, & minus principalem. cap. 17.
num. 209. & cap. 21. num. 40.

Ut autem aliquis finis sit principalis ali- B.
cuius actus, non sufficit esse causam sine qua
non: sed oportet, quod pluris, vel tanti æsti-
metur, ac alius finis propter quem ille. fie-
ret. cap. 17. num. 206.

Non dicitur ille constituere vltimum fi- C.
nem in aliquo, quâdo sic afficitur erga eum,
ut malit peccare mortaliter, quàm omittere
illud. Quoniam aliâs omnes qui sciêter pec-
cant, peccarent duplex peccatum: vnum qui-
dem, transgrediendo legem: alterum, consti-
tuendo finem vltimum in creatura. Præterea
quoniam multi peccât mort. cognoscentes,

X 2 se:

Te minimè cōstituere in eo finem vltimum.
Præl. 9. num. 16. Nou. num. 19.

Omnis actus cuius finis est malus, mor-
talis, vel venialis, ipse quoque est talis. c. 13.
n. 2. & c. 14. n. 33. & c. 21. n. 40.

Quando finis operis est verè bonus, &
principalis, non definit esse talis, quamuis
addatur minus principalis alicuius boni tē-
poralis, propter quod, si principaliter fieret,
esset malum. Dummodo illud minus prin-
cipale nullo modo sit malum culpa, sed res
licite appetibilis. cap. 14. num. 33.

Inter finem malum, qui est malum culpa,
& finem malum, qui est ineptus, hoc est, mi-
nus bonus quàm medius, hoc distat, quod
iste potest esse finis minus principalis boni
operis, ille verò nullo modo. Ibidem.

Finis minus principalis, & secundarius
retributionis, & mercedis in bono opere, etiam
in ipso obsequio diuino licitus est, & bonus
imò contrarium asserere est hæreticum. cap.
17. num. 209.

Finis principalis vanæ gloriæ in agendis
rebus principaliter ad cultum diuinum in-
stitutis, non est nisi tantum venialis. cap. 23.
num. 15. §. 4.

Non tamen erit neque venialis, imò erit
meritorius, quando principaliter exercentur
propter Deum, & minus principaliter propter
laudem.

laudem, & gloriam in finem aptum rela-
 tum. ibidem. & num. 15.

Finis malus voti annullat ipsum votum,
 quia non est eius materia conueniens, quam-
 vis ipsum votum sit bonum. cap. 12. num. 30.

De fine Legis. vide Lex 3.

Quando finis præcepti est aliud à re præ-
 ceptæ, tunc non cadit sub præceptum. ca. 13.

Finis utilis animæ, & bonis proximis, ex-
 cusat à furto mortali. cap. 17. num. 5.

F O E M I N A.

FOEMINA ornans se per contemptum
 salutis animæ proximi, quem credit spi-
 ritualiter, per eam periturum, mortaliter
 peccat. Secus si talis contemptus desit. Præla-
 tum. 15. No. num. 17. & cap. 13. num. 13. & b.
 cap. 14. in fine.

Non peccat mort. mulier, quæ se ornat ob
 solam vanam gloriam sine alio malo fine,
 quamuis credat aliquem ob id cõcupiscen-
 tiam mortalem concepturum: peccat tamen
 venialiter. cap. 24. in fine.

Fermina quæ vi opprimitur, quid debeat
 facere: vide tit. Luxuria.

FOENVS ET FOENERATIO. vide
 Vana.